

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-3-37 (Birleşme)
Karar Sayısı : 05-26/300-78
Karar Tarihi : 21.4.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler :Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN.

B.RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, Neşe Nur YAZGAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Pergamon Dış Ticaret A.Ş.

20

D. TARAFLAR : Pergamon Dış Ticaret A.Ş.
Şehit Nevres Bulvarı No:3/5 35210 İzmir

Status Dış Ticaret A.Ş.
AOSB 10002 Sokak N0:26 Çiğli-İzmir

E. DOSYA KONUSU: Pergamon Dış Ticaret A.Ş. ile Status Dış Ticaret A.Ş.'nin birleşmesi işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.3.2005 tarih ve 1846 sayı ile intikal eden ve en son 6.4.2005 tarih ve 2165 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. Maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 12.4.2005 tarih ve 2005-3-37/Öİ-05-Ü.G. sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 18.4.2005, tarih ve REK.0.07.00.00/53 sayılı Başkanlık Önergesi ile 05-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Pergamon Dış Ticaret A.Ş. ile Status Dış Ticaret A.Ş.'nin devralma yoluyla birleşmesi işleminin; tarafların toplam cirosu bakımından 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devir işlemi olduğu, ancak bu işlem sonucunda aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili piyasada rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle bildirim konusu birleşme işlemine izin verilmesinin uygun olacağı ifade edilmektedir.

50

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Pazar Hakkında Genel Bilgi

60 Tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatı, Türkiye genel ihracatının yaklaşık beşte birini oluşturmaktadır. Anılan ürünlerin ihracatının 2001 yılı verileri çerçevesinde ülkeler itibarıyla dağılımı incelendiğinde, Avrupa Birliği'nin % 65 gibi önemli bir paya sahip olduğu, ABD'nin ise % 13,7'lik payla ikinci en önemli ihraç pazarı olduğu anlaşılmaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri arasında ise, Almanya % 26,6, İngiltere % 12, Fransa % 6,5 ve İtalya ise % 5,4 paya sahip bulunmaktadır. Tekstil ve konfeksiyon ihracatının 2001 yılında ürünler itibarıyla dağılımı incelendiğinde ise, örme giyim eşyasının % 35, dokuma giyim eşyasının % 25, pamuklu ve sentetik mensucatin % 24, sentetik ipliklerin % 4,6, pamuk ipliğinin % 2,7 ve halının % 2,5 oranında paya sahip olduğu görülmektedir.

70 6.1.1996 tarih ve 22515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/1 sayılı "İhracat Belgesine İlişkin Tebliğ" uyarınca, teşebbüslerin ihracat yapmak için almaları gereken "İhracatçı Belgesi" 15.1.1996 tarihinden itibaren uygulamadan kaldırılmıştır. Söz konusu Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat Yönetmeliği'nin 4. maddesinin (d) bendine göre, ihraç edeceği mala göre ilgili ihracatçı birliğine üye olan, gerçek usulde vergiye tabi (tek vergi numarası sahibi) gerçek ve tüzel kişi tacirler, Esnaf ve Sanatkar Odalarına kayıtlı olup üretim faaliyetiyle iştigal eden esnaf ve sanatkarlar ile joint-venture ve konsorsiyumlar, ihracatçı olarak tanımlanmaktadır. İhracatçı Birliğine üye olmak isteyen tacirlerden, Ticaret Sicil Gazetesi ve Tek Vergi Numarası sahibi olduğunu tevsik eden belgeler talep edilmektedir. İhracatçı Birliğine üye olmak isteyen esnaf ve sanatkarlardan ise, tek vergi numarası mükellefligi yanında, 80 üretim faaliyetiyle iştigal ettiklerini Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'ndan alacakları bir belge ile tevsik etmeleri talep edilmektedir. Joint-venture ve konsorsiyumlar ise, tek vergi numarası mükellefi olduklarını tevsik eden belge ve durumlarını belirtir ortaklık sözleşmesini İhracatçı Birliğine tevdi ederek ilgili birliklere üye olabilmektedirler.

90 Bu bilgiler ışığında herhangi bir teşebbüsün ihracatçı olarak faaliyette bulunabilmesi için, ilgili ihracatçı birliğine üye olması ve söz konusu birliğe onaylattığı gümrük beyannamesi ile birlikte, ihracatın yapılacağı gümrük idaresine müracaat etmesi yeterli olmaktadır.

Bildirim formunda tekstil ve konfeksiyon ihracatı ile iştigal eden şirket sayısının kesin olarak bilinemediği ancak Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan bilgiye göre, Türkiye'de mevcut durumda 6114 firma konfeksiyon, 3143 firmanın tekstil, 2099 firmanın deri konfeksiyon ihracatı faaliyetinde bulunduğu, buna ek olarak, söz konusu firmaların ihracata aracılık eden firma (başkalarının ürettiği ürünlerin ihracatı) ya da üretici ihracatçı firma (kendi ürettiği ürünlerin ihracatı) şeklinde bir ayrıma tabi tutulmadığı belirtilmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca ilgili ürün pazarının tespitinde, birleşme ve devralma konusu olan mal ve hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal ve hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmaktadır.

110

Birleşme işlemine konu Status Dış Ticaret A.Ş., tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatı aracılığı faaliyeti ile iştigal etmekte, Pergamon Dış Ticaret A.Ş. ise bu ürünlerin yanı sıra kireç, taş ve demir ihracatına aracılık etmektedir. Bu çerçevede, tarafların faaliyetlerinin örtüştüğü pazar "tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatına aracılık hizmetleri" pazarıdır. Bununla birlikte, yukarıda pazara ilişkin bilgiler bölümünde belirtildiği üzere, esasen bir teşebbüsün herhangi bir ürünün ihracatına aracılık faaliyetinde bulunabilmesi için, ilgili ihracatçı birliğine üye olması ve gümrük beyannamesini anılan birliğe onaylatarak, Gümrük Müdürlüğü'ne başvurması yeterli olmaktadır. Bu nedenle vergi numarası bulunan ve ihracatçı birliğine üye olan her teşebbüs tekstil veya herhangi bir ürünün ihracatına aracılık edebilmektedir.

120

Bu bilgiler ışığında inceleme konusu birleşme işlemi bakımından ilgili ürün pazarının "ihracata aracılık hizmetleri" pazarı içerisinde bir alt pazar olan "tekstil ve konfeksiyon ihracatına aracılık hizmetleri" pazarı olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

130

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre, coğrafi pazar belirlenirken, özellikle ilgili mal ve hizmetlerin özellikleri ile tüketici tercihleri bakımından giriş engellerinin, ilgili bölge ile komşu bölgeler arasında teşebbüslerin pazar payları veya mal ve hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir farklılığın olup olmadığı gibi unsurlar dikkate alınır. Bu çerçevede, ihracata aracılık hizmetleri faaliyeti bakımından çeşitli bölgeler bazında rekabet koşullarında farklılıkların bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar olarak "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" belirlenmiştir.

H.3. Taraflar

140

H.3.1. Pergamon Dış Ticaret A.Ş. (Pergamon)

Birleşme işleminin taraflarından biri olan Pergamon, ağırlıklı olarak tekstil ve konfeksiyon ile az miktarda kireç, taş ve demir ihracatı aracılığı faaliyeti ile iştigal etmektedir. Anılan teşebbüs Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yayınlanan 2004/12 sayılı "Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ" çerçevesinde Dış Ticaret Sermaye Şirketi unvanına sahip bulunmaktadır.

- 150 Pergamon'un sermayesi her bir hisse değeri 1 YTL olan 1.500.000 adet hisseden oluşmaktadır. Anılan şirketin ortaklık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 1: Pergamon'un Ortaklık Yapısı

Ortaklar	Sermaye Miktarı (YTL)	Hisse Oranı (%)
<i>Minereks Dış Ticaret</i>	1.216.766,40	81,12
<i>Urla Makina A.Ş.</i>	162.859,32	10,86
<i>Murat San</i>	102.672,18	6,84
<i>Karyateks Tekstil A.Ş.</i>	10.621,26	0,71
<i>Öztüre Kireççilik A.Ş.</i>	7.081	0,47
Toplam	1.500.000,00	100

Pergamon'un Yönetim Kurulu üyeleri Nezh Öztüre (Başkan), Murat San ve Metin Yorgancıoğlu'ndan oluşmaktadır. Anılan şirketin 2004 yılı cirosu (.....) YTL olarak gerçekleşmiştir.

160 H.3.2. Status Dış Ticaret A.Ş. (Status)

Tekstil ve konfeksiyon ihracatı aracılığı faaliyeti ile iştiğal eden Status'un sermayesi her bir hisse değeri 760 YTL olan 2.000 adet hisseden oluşmaktadır. Söz konusu şirketin ortaklık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 2: Status'un Ortaklık Yapısı

Ortaklar	Sermaye Miktarı (YTL)	Hisse Oranı (%)
<i>Roteks Tekstil A.Ş.</i>	1.313.280	86,40
<i>Harri Yaffe</i>	68.400	4,50
<i>Rabi Hazan</i>	48.640	3,20
<i>Jak Eskinazi</i>	34.960	2,30
<i>Izak Eskinazi</i>	34.200	2,25
<i>Sabin Hazan</i>	20.520	1,35
Toplam	1.500.000,00	100

- 170 Status'un Yönetim Kurulu üyeleri Jak Eskinazi (Başkan), Rabi Hazan ve Harri Yaffe'den oluşmaktadır. Anılan şirketin 2004 yılı cirosu (.....) YTL olarak gerçekleşmiştir.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu işlem, Pergamon ve Status'un birleşerek tek bir teşebbüs haline gelmesi işlemidir. Söz konusu işlemin ayrıntılarına ilgili taraflar arasında 25.2.2005 tarihinde düzenlenen "Devir Alma Yoluyla Birleşme Sözleşmesi" ile karar verilmiştir. Anılan sözleşme, tarafların 8.3.2005 tarihinde düzenleyecekleri genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girecektir.

- 180 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde yer alan tanımlamaya göre, bir işlemin devralma sayılabilmesi için, "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması ve kontrol etmesi" gerekmektedir.

190 İnceleme konusu işlemi düzenleyen “Devir Alma Yoluyla Birleşme Sözleşmesi”nin 3. maddesinde, birleşme işlemi sonrasında devralan konumunda bulunan Pergamon’un sermaye artırımında bulunacağı, 4. maddesinde ise sermaye artışının Ticaret Sicili’ne tescil ettirildiği tarihte, devralınan Status’un münfesi olacağı hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede Status’un sermaye arttırımı yoluyla Pergamon’a dahil edilmesi ve Status’un eski ortaklarının, birleşme sonrası Pergamon’un kontrolünü paylaşması 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında bir birleşme işlemidir.

200 1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesi anlamında birleşme veya devralma kabul edilen bir işlemin, Rekabet Kurulu’ndan izin almak üzere bildirilmesi zorunlu bir işlem olarak değerlendirilebilmesi için, aynı Tebliğ’in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesine göre, “...işlemi gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25’ini aşması veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirası’nı aşması...” gerekmektedir.

Yukarıda değinildiği üzere, tarafların faaliyetlerinin örtüştüğü pazar “tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatına aracılık hizmetleri” pazarıdır. Anılan teşebbüslerin söz konusu pazardaki pazar payı ve cirolarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Teşebbüslerin 2004 Yılı Ciro ve Pazar Payları

	Pergamon	Status
Pazar Payı (%)	(.....)	(.....)
Ciro (YTL)	(.....)	(.....)

210

Tablodan da görülebileceği üzere birleşme işlemine taraf teşebbüslerin tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatına aracılık hizmetleri pazarındaki 2004 yılı cirolarının 1997/1 sayılı Tebliğ’de öngörülen 25 trilyon TL (25 milyon YTL) ciro eşiğinin üzerinde olması nedeniyle, dosya konusu işlem anılan Tebliğ’in 4. maddesi kapsamında Rekabet Kurulu’ndan izin alınması gereken bir işlemidir.

Aşağıda Pergamon ve Status’un devralma öncesi ve sonrası hisse yapılarına yer verilmektedir.

220 Tablo 4: Teşebbüslerin Hisse Yapılarındaki Değişim

Devralma Öncesi				Devralma Sonrası	
Pergamon		Status		Pergamon	
Hissedarlar	Pay (%)	Hissedarlar	Pay (%)	Hissedarlar	Pay (%)
<i>Minereks Dış Ticaret</i>	81,12	<i>Roteks Tekstil A.Ş.</i>	86,40	<i>Roteks Tekstil A.Ş.</i>	43,2
<i>Urla Makina A.Ş.</i>	10,86	<i>Harri Yaffe</i>	4,50	<i>Minereks Dış Ticaret</i>	40,559
<i>Murat San</i>	6,84	<i>Rabi Hazan</i>	3,20	<i>Urla Makina A.Ş.</i>	5,429
<i>Karyateks Tekstil A.Ş.</i>	0,71	<i>Jak Eskinazi</i>	2,30	<i>Murat San</i>	3,422

Öztüre Kireççilik A.Ş.	0,47	İzak Eskinazi	2,25	Harri Yaffe	2,250
Toplam	100	Sabin Hazan	1,35	Rabi Hazan	1,6
		Toplam	100	Jak Eskinazi	1,15
				İzak Eskinazi	1,125
				Sabin Hazan	0,675
				Karyateks Tekstil A.Ş.	0,354
				Öztüre Kireççilik A.Ş.	0,236
				Toplam	100

Dosya konusu birleşme işlemi sonrasında yoğunlaşmanın ortaya çıkacağı pazar Status ve Pergamon'un faaliyetlerinin çakıştığı tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatına aracılık hizmetleri pazarıdır. Söz konusu pazarda Pergamon ve Status'un pazar payının belirlenmesi için, anılan teşebbüslerin aracılık ettikleri ihracat miktar ve tutarının, Türkiye'nin bu ürünlere ilişkin toplam ihracatı içerisindeki oranının ortaya konulması gerekmektedir.

240 Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden Türkiye'nin toplam tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracat tutarlarının aşağıda sunulduğu gibi olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 5: Türkiye Toplam Tekstil ve Konfeksiyon İhracatı

	2002 (bin \$)	2003 (bin\$)	2004(bin\$)
Dokumacılık ürünleri	4.268.291	5.261.671	6.426.088
Hazır giyim (deri ve kürk dahil)	8.093.656	9.961.748	11.191.023
Toplam	12.361.947	15.223.418	17.617.112

Birleşme işlemine konu teşebbüslerce Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Ekonomik Araştırmaları Genel Müdürlüğü'nden talep edilen ve bilgi yazısı ekinde yer alan, madde bazında ihracat rakamlarını gösteren rapora göre Türkiye'nin toplam tekstil ve konfeksiyon ürünleri (deri hariç) ihracat miktar ve tutarlarına Tablo 6'da yer verilmektedir.

240 Tablo 6: Madde Bazında Toplam İhracat Miktar ve Tutarları

2002		2003		2004	
Miktar	Tutar (\$)	Miktar	Tutar (\$)	Miktar	Tutar (\$)
KG	1.301.218.786	1.468.217.047	15.121.868.519	1.632.140.553	17.600.062.876
Metre	1.063.705.826	1.134.872.181	3.141.477.099	1.163.037.606	
Adet	2.740.537.555	3.270.903.467			

Bu bilgiler ışığında, Pergamon ve Status'un yıllar itibarıyla gerçekleştirdikleri ihracat adedi ve miktar bazında pazar paylarına da Tablo 7'de yer verilmektedir.

250 Tablo 7: Teşebbüslerin Gerçekleştirdiği İhracat Adedi ve Pazar Payları

	2002		2003		2004	
	<i>İhracat Adedi</i>	<i>Pay(%)</i>	<i>İhracat Adedi</i>	<i>Pay (%)</i>	<i>İhracat Adedi</i>	<i>Pay(%)</i>
<i>Pergamon</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Status</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Toplam</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasında, bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya ya da hakim durumlarını güçlendirmeye yönelik olarak piyasadaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya bu sonucu doğuracak şekilde bir teşebbüsün başka bir teşebbüsü devralması hukuka aykırı bulunmuş ve yasaklanmıştır.

260 Tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatına aracılık hizmetleri pazarında çok sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği görülmektedir. Yukarıda pazara ilişkin bilgiler kısmında değinildiği üzere, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan bilgiye göre, mevcut durumda 6.114 firma konfeksiyon, 3143 firma tekstil, 2099 firma deri konfeksiyon ihracatı faaliyetinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, sektörün halihazırda rekabetçi bir yapıya sahip olduğu ve tarafların toplam pazar paylarının yaklaşık %(.....) seviyesinde bulunduğu göz önünde bulundurulduğunda, bildirim kapsamındaki devralma işlemi sonrasında, hakim durum yaratılması ya da hakim durumun güçlendirilmesi ihtimali söz konusu olmayacaktır.

270 I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

280 Pergamon Dış Ticaret A.Ş. ile Status Dış Ticaret A.Ş.'nin devralma yoluyla birleşmesi işleminin; tarafların toplam cirosu bakımından 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir devir işlemi olduğuna, ancak bu işlem sonucunda aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtildiği üzere hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili piyasada rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağına; bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.